

Вимоги до звіту про проходження практики

Відповідно до мети виробничої практики (за спеціалізацією) магістрів спеціальності 051 Економіка напрямку «Економічна кібернетика» основними задачами практики є:

- вивчення комплексу питань фахової практичної підготовки, відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця;
- ознайомлення з базою практики (підприємство, банк, фірма, організація тощо), з її виробничою, організаційною і управлінською структурою;
- збирання інформації про діяльність підприємства, зміст якої визначається темою і планом випускної кваліфікаційної роботи;
- аналіз діючих на базі практики автоматизованих систем збирання, обробки та агрегації інформації, інформаційно-аналітичних систем управління, прийняття рішень, локальних та глобальних комп'ютерних мереж, корпоративних інформаційних систем тощо;
- набуття ділових стосунків в колективі, де проходила практика, з метою майбутнього працевлаштування після закінчення навчання в ІННІ ЗНУ та захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Конкретизацію змісту наведених задач на переддипломну практику для кожного студента здійснює науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи; за потреби студент може проконсультуватись у керівників практики від підприємства та/або від кафедри ІЕПФ.

Основні задачі виробничої практики (за спеціалізацією) студентів-випускників спеціальності 051 «Економіка» передбачають виконання ними типових завдань щодо розкриття теми випускної роботи і вимагають висвітлення основних понять, а саме:

- ✓ визначення предмета дослідження в межах вибраного об'єкта відповідно до теми випускної кваліфікаційної роботи;
- ✓ добір фактичного матеріалу для виконання випускної кваліфікаційної роботи;

- ✓ «експериментальна» перевірка працездатності розробленої концепції наукового дослідження, теоретичних напрацювань, економіко-математичних моделей, алгоритмів тощо на фактичних матеріалах бази практики;
- ✓ систематизація зібраного статистичного, нормативного та ін. матеріалу; внесення змін до концептуальної моделі об'єкта дослідження, її уточнення відповідно до нової інформації;
- ✓ опрацювання теоретичного матеріалу та зібраних в ході проходження виробничої практики (за спеціалізацією) статистичних даних для уточнення і затвердження науковим керівником остаточного варіанту структури і змісту випускної кваліфікаційної роботи;
- ✓ апробація проведених досліджень, практична розробка та одержання підтвердження про практичну цінність проведеної роботи;
- ✓ виконання попередніх умов щодо впровадження результатів науково-практичних досліджень, проведених в випускній кваліфікаційній роботі, в практику діяльності підприємств, організацій, банківських установ, фірм тощо.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ)

У відповідності з цілями та завданнями виробничої практики (за спеціалізацією) її зміст включає:

1. Вивчення та аналіз сутності, основних аспектів економічної (фінансової) діяльності, здійснюваної на базі практики.
2. Створення масиву необхідної статистичної інформації фінансового, техніко-економічного характеру та здійснення її оброблення з метою визначення необхідних параметрів системи (факторів ризику), що використовуватимуться в системі економіко-математичних моделей.
3. Ознайомлення із типами економіко-математичних моделей, методами аналізу і прогнозування, методиками і технологіями економічних досліджень, використовуваними на базі практики.

4. Ознайомлення із методами виявлення, аналізу, кількісного оцінювання, врахування та управління ризиком, методологією та інструментарієм економіко-математичного моделювання та прогнозування ризику, використовуваними на базі практики.

5. Вивчення програмно-технічних засобів та інформаційних технологій, використовуваних на підприємстві.

6. Визначення напрямів і методів підвищення ефективності діяльності підприємства в умовах ризику на підґрунті використання економіко-математичних методів, інформаційних технологій, сучасного програмного забезпечення. Розробка відповідних рекомендацій.

ЗБИРАННЯ ТА ОПРАЦЮВАННЯ МАТЕРІАЛУ

Джерелами інформації для проведення аналізу (оцінювання) результатів діяльності підприємства (установи), підготовки звіту про практику, написання випускної кваліфікаційної роботи є форми статистичної звітності, а також плани і звіти про результативність різних напрямів економічної діяльності, дані оперативного статистичного та бухгалтерського обліку, опитування та спостереження на робочих місцях, посадові інструкції, положення про підрозділи підприємства (установи) інша оперативна і періодична документація.

Підґрунтям для опрацювання матеріалу є методологія та інструментарій економіко-математичного моделювання. При цьому важливо використовувати набуті знання з інших дисциплін: математичного програмування та дослідження операцій, статистики, бухгалтерського обліку та економічного аналізу, менеджменту та маркетингу, фінансів та фінансового менеджменту, економічної кібернетики та імітаційного моделювання, моделювання економіки та економічної динаміки, математичних моделей ринкової економіки та корпоративного управління тощо.

Збираючи та опрацьовуючи матеріал, необхідно дослідити якомога більше нового з практики господарювання в даній галузі, передовий досвід,

нормативні документи. З урахуванням цих матеріалів оцінюється діяльність підприємства в досліджуваному напрямі, обґрунтовуються конкретні заходи з підвищення ефективності його функціонування та розвитку.

Треба пам'ятати! Зібраний впродовж виробничої практики (за спеціалізацією) фактичний матеріал повинен трансформуватися в статистичне підґрунтя й вхідну інформацію для системи економіко-математичних моделей, інформаційної моделі, алгоритмічних процедур, розроблених студентом у випускній кваліфікаційній роботі.

ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Звіт про переддипломну практику – це узагальнення одержаних результатів, викладених у логічній послідовності, починаючи з загального огляду об'єкту дослідження, через постановку задачі дослідження й одержання відповідних результатів, і закінчуючи формулюванням висновків, рекомендацій, побажань тощо.

Зміст звіту повинен в повній мірі та в логічній послідовності розкрити ступінь виконання індивідуальних завдань виробничої практики (за спеціалізацією), зазначених в щоденнику студента-практиканта. Зміст звіту та мова його написання дають уявлення про рівень теоретико-професійної підготовки студента-практиканта, його вміння чітко висловлювати свої думки, проводити логічні паралелі, узагальнювати зібраний матеріал і робити відповідні висновки.

Звіт виконується державною мовою і має бути написаний на одній стороні стандартного аркуша формату А4 білого паперу (шрифт - Times New Roman, розмір – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25мм., вирівнювання – по ширині аркуша) з полями:

- зверху, праворуч і знизу - 20 мм;
- ліворуч - 25 мм.

Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок, проставлених у верхньому правому куті аркуша. Аркуші звіту повинні бути зшиті.

Звіт про виробничу практику складається на 25-40 сторінках (до списку використаної літератури) на стандартних листах формату А4 (297x210мм) і повинен мати:

- ✓ титульний аркуш (Додаток Б);
- ✓ зміст (Додаток В);
- ✓ вступ;
- ✓ теоретичний розділ;
- ✓ аналітичний розділ;
- ✓ висновки;
- ✓ перелік використаної літератури, нормативних актів;
- ✓ додатки (при необхідності).

Дотримання загальних стандартів при написанні звіту дозволить студентам-практикантам закріпити основні вимоги до оформлення звітної документації, що надалі зустрічатиметься в процесі підготовки й оформлення випускної кваліфікаційної роботи.

У змісті студент наводить структуру звіту, із зазначенням розділів з нумерацією сторінок.

У вступі необхідно (2-3 сторінки):

- надати коротку характеристику спеціалізації бази практики, її місце і роль у народногосподарському комплексі, перспективи подальшого технічного, економічного та соціального розвитку;
- обґрунтувати актуальність вибраної теми дослідження для конкретного підприємства (фірми, організації, установи) - бази практики;
- навести тему випускної кваліфікаційної роботи, мету, задачі, об'єкт та предмет дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи;
- розкрити цілі та завдання практики, які сформулювати відповідно до мети та задач дослідження, що проводитиметься студентом у випускній кваліфікаційній роботі.

Теоретичний розділ (10-15 сторінок). Назву студент визначає самостійно. У даному розділі студент описує становище на конкретному підприємстві-базі практики, а саме:

- коротко характеризує сучасне становище підприємства-базі практики, виробничий процес, загальні положення з організаційних та планових питань фінансово-господарської діяльності;
- дає стислий економічний аналіз конкретного підприємства (фірми, організації, установи) - бази практики в контексті індивідуальних завдань практики;
- висвітлює основні теоретичні положення в контексті визначених для виконання на базі практики індивідуальних завдань в результаті проведення критичного аналізу вивчених літературних джерел, техніко-економічної та нормативної документації з обов'язковими посиланнями на відповідні джерела.

Аналітичний розділ (10-20 сторінок). Назва розділу повинна відбивати тематику наукового дослідження студента, а також вказувати на оригінальність концепції дослідження та особливості (специфіку) теоретичного інструментарію її реалізації, що розроблятиметься та/або досліджуватиметься студентом.

Даний розділ повинен включати:

- ✓ аналіз можливостей застосування принципів системного підходу щодо дослідження складних соціально-економічних систем, а також методології та інструментарію економіко-математичного моделювання для розв'язування поставлених задач;
- ✓ конструювання структурно-функціональної (концептуальної) моделі об'єкту дослідження для конкретної (вибраної) соціально-економічної системи (підприємства-базі практики) із стислим описанням змісту й призначення її основних структурних елементів зі специфічними властивостями та зв'язками між ними у виді інформаційних потоків (детальніше про концептуальну модель;

- ✓ розробку та/або обґрунтування системи економіко-математичних моделей окремих структурних елементів концептуальної моделі;
- ✓ алгоритмічні процедури та їх програмну реалізацію;
- ✓ рекомендації щодо можливості використання відомих прикладних програмних продуктів по створенню баз даних, обробці інформації, проведенню числових (модельних) розрахунків, організації бізнес-проектів тощо та аналіз можливості інтеграцій власно розробленого програмного продукту з ними з метою узагальнення окремих програмних блоків на виконання різнопланових операцій;
- ✓ результати особистих досліджень у поставлених програмою практики завдань (при необхідності треба наводити розрахунки відповідних показників у формі таблиць та ілюстрацій);
- ✓ обґрунтування вимог щодо інформаційного забезпечення процесу дослідження, а також представлення кінцевої інформації, яку необхідно одержати в результаті вирішення сформульованих задач.

Висновки (1-2 сторінки). Стисло формулюються результати проходження практики. У висновках треба:

- ✓ узагальнити результати проведеної роботи впродовж виробничої практики (за спеціалізацією), окремо розглянувши питання аналізу досягнень і недоліків;
- ✓ указати на ступінь виконання завдань практики;
- ✓ надати дані про повноту наявної (зібраної) інформації з точки зору конкретизації необхідних вхідних параметрів в системі економіко-математичних моделей та розроблених алгоритмах у формі конструктивних заходів подолання можливої неповноти та/або недостовірності інформації!

У списку використаної літератури треба наводити тільки ті джерела, які були опрацьовані при складанні звіту і містять теоретичне обґрунтування викладених у звіті положень, тверджень, методів, моделей і т.п. Літературу рекомендовано подавати в такій послідовності, в якій вона вперше згадується у звіті.

У додатках розміщують (при необхідності) схеми, таблиці, графіки, ілюстрації використаного програмного забезпечення та інші технічні матеріали, які займають більш за 1 аркуш.

Взагалі, звіти будуються по єдиній схемі на основі діючих методичних вказівок. Виконання робіт у наведеній послідовності та описання їх відповідним чином у звіті дозволить позбавитися зайвих помилок, опрацювати коректні рішення, зберегти логіку й послідовність проведених робіт, полегшити написання звіту та його захист. При цьому вимоги уніфікації відносяться не до змісту, а до складових частин звіту. Звіт про проходження практики може мати свої відмінні особливості, які витікають із особливостей підприємств, наявності і повноти джерел інформації, теми випускної кваліфікаційної роботи.

Отже, треба чітко розуміти і пам'ятати, що описана структура і зміст звіту є рекомендованими в тому сенсі, що в жодному разі не потрібно бездумно дотримуватися сформульованих вимог, копіюючи наведені приклади без їх відповідної творчої адаптації до умов і задач конкретного студентського дослідження.

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Студент згідно з календарним графіком до закінчення терміну практики подає керівникові практики від підприємства звіт і заповнений щоденник практики. Керівник практики від підприємства за умови позитивної оцінки звіту готує характеристику на студента, викладає її в щоденнику практики, де оцінює виконання програми практики, індивідуального завдання, обґрунтованість пропозицій та відповідність вимогам щодо оформлення. Після отримання затверджених печаткою підприємства характеристики та рецензії за підписом керівника з бази практики студент подає звіт на кафедру інформаційної економіки, підприємництва та фінансів для реєстрації та перевірки керівником від академії.

Керівник практики від кафедри розглядає й оцінює звіт студента, дає відзив з рекомендацією до захисту перед кафедральною комісією. У разі наявності суттєвих відхилень виконаного звіту від вимог його повертають для доопрацювання та встановлюють його остаточний термін, але не пізніше за перший тиждень після завершення виробничої практики (за спеціалізацією) за відповідним наказом по академії. Захист звіту з практики приймає комісія, яка призначається завідувачем кафедри. Студент готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, рисунків, які уточнюють результати дослідження, основні узагальнення та пропозиції, що містяться у звіті. За результатами захисту виставляється диференційована оцінка («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), яка фіксується на титульному аркуші звіту, у заліково-екзаменаційній відомості й заліковій книжці студента. Оцінка студента за переддипломну практику враховується стипендіальною комісією факультету при призначенні стипендій разом з його оцінками за підсумками останньої сесії.

Звіт після захисту передається на збереження до архіву академії. У разі негативної оцінки комісією результатів практики і поданих матеріалів студент не допускається до дипломування та відраховується із ІННІ ЗНУ наказом ректора встановленого змісту.

Студенту, який не виконав програми практики з об'єктивних причин, може бути надано дозвіл пройти практику повторно на умовах, визначених кафедрою.